DODATEK DO N° 7.

Dnia 11 marca 1839.

Wiadomości Literackie.

— W księgarni Zygmunta Szteblera w Warszawie wyszły: *Swaty prowincjonalne*, krotofila satyryczna przez W. J. S.

— Pierwszy zeszyt pisma czasowego *Swiat drammatyczny*. Na czele jego umieszczono urywek z pism Marlińskiego.

— Dnia 20 z. m. wyszedł pierwszy *Pamiętnik sceny Warszawskiéj na rok* 1838. Zawiera szczegółowy rozbiór zdolności artystów Teatra Warszawskie składających, z krótką znakomitszych biografją i kilką słowy o nowszych dziełach w tychże teatrach przedstawianych.

— Dnia 20 Czerwca b. r. ma wyjść w Wilnie nowe wydanie *Teorji jestestw organicznych* z przemową zmarłego Sniadeckiego 3 tomy ozdobione portretem autora.

— X. Stanisław Snarski dominikan przełożył na język polski dzieło P. D'Exauvillez *Piotr Jaśmin albo wzór doskonałego sługi*.

— W nrze 10tym pisma dodatkowego do *Gazety porannéj* czytamy o poezjach J. B. Zaleskiego wydanych w Wilnie r. z. co następuje:

« Jest to pierwszy zbiór rozproszonych utworów naszego poety i pierwsze jeszcze tak ozdobne wydanie wileńskie. Godnem jest zaiste téj zewnętrznéj obsłonki, tego piśmiennego ciała, wylanie się, wywnętrzenie się wzniosłéj duszy śpiewaka Rusałek. Zebranie zatem dum i śpiewów Zaleskiego, nie tylko godne welinowego papieru, ale nawet blach choćby i z *samego czystego złota* wyciągnionych. Wszak poezje ukraińskiego wieszcza, nie tylko wewnętrzną posiadają cenę i zaletę, ale nadto przewyższają styl i wysłowienie *najpoprawniejszych klassyków*, jako wyrzekł nasz krytyk i estetyk. Sprawiedliwa zatem, aby nietylko dusza

rozpływała się w słodkiem dla niéj brzmieniu nie naśladowanych genialnych dźwięków mistrzowsko wykończonéj lutni; aby nie tylko ucho słuchaczy zachwycało się przyjemnemi zwrotami, harmonijnym zlewem wyrazów i miłym wierszowania spadkiem rodowitéj mowy, ale nadto, aby i w oczach, w tem zwierciedle duszy, *piękne* pięknie się odbiło.

Odpowiedziało temu celowi niniejsze wydanie. Przemowę napisał K. S. A. J. Ruben żyd nie szczędził nakładu a księgarz Zawadzki starannego druku. Przecięż żal się Boże, sławny i wzorowy Zaleski, choć na tę przynajmniéj zasłużył litość.

W obecném wydaniu, nie tylko wiele opuszczono z tego coby opuścić nienależało, ale nadto z drukowanych już w czasopisach niewszystko zebrano. Z nowszych nic niema. Ze znanych zaś znajdujemy tylko : Spiew poety, Dumkę Hetmana Kosińskiego i pazia Mazeppy, wyjątek z rycerskiego Rapsodu, dumę wziętą z pieśni ludu ukraińskiego *powij witre bujny miły*; wzgórek pożegnania, trzy tryolety, balladę z Waltera Scotta. Fantazją, Rusałki, poranek starego myśliwca, śpiewające jezioro, Dumkę pielgrzyma, śpiew zaporożców Czajki i śpiew hist: Trzeci szturm do Stawiszcz.

Wydanie to w 8. większéj odbite było tylko na kilkadziesiąt exemplarzy — zawiera stron 35 i przemowy VIII.

— Rysunek i opisanie nowego teatru we Lwowie oraz kilka innych rycin i opisów, tyczących się tego kraju wydał we *Lwowie* Ludwik Zieliński.

— *Z Przemyśla*. Czasopisma teologicznego *Przyjaciel Chrześcijańskiéj prawdy* rocznika VI wyszedł zeszyt 4. za r. 1838 i zawiera; oprócz zwyczajnych treści religijnéj artykułów, także ciąg dalszy: Wiadomości o kapit. metrop. lwowskiéj obr. łacińskiego.

Kraszewski pracuje obecnie nad historycznem dziełem : *Litwa za Witołda*. Oprócz tego ma Pan Kraszewski przygotowane do do druku dwie nowe powieści : *Swiat i poeta*, *Stremalissa*, romans historyczny z czasów Zygmunta Augusta. Wkrótce będzie także ukończoną *Kasztelana i Wojewoda* powieść z roku 1600.

— *Opera w języku Sławiańskim.* Dnia 6 Stycznia przestawiono w Bernie Mehul'a operę : *Józef i jego bracia*, przekładu Chmeleńskiego, którą z wielkiemi oklaskami przyjęto. Nowe widowisko to ściągnęło nie tylko na galeryją ale nawet na parter i do lóż liczną publiczność.

— *Z Listu z Krakowa.* W roku 1838 nic godnego u nas nie wyszło z płodów literackich, coby wartało być wspomnionem. Książeczki dla dzieci, dziełko « o zimnéj wodzie » o Moryrowskich pigułkach i t. p. to może były najważniejsze przeszłoroczne druki. Lecz na co godzi się zwrócić uwagę, to na *Rocznik towarzystwa lekarskiego,* wydany tegoż nakładem i obejmujący tak potrzebny dla języka Słownik polski wyrazów medycznych. Literaci tutejsi pracują jednak nad kilka ważnemi dziełami, których wydanie im i miastu naszemu zaszczyt przyniesie, jakoto : prof. Wiszniewski pisze « *Historiją literatury w polszcze*, prof. Muczkowski «*Historją Uniwersytetu Jagiellońskiego*, a prof. Trojański układa wielki łacińsko-polski « Słownik. » Przygotowują tu także do druku « Historią króla Jana Kazimierza — Pan Głowacki nie rysuje daléj widoków Krakowa, wziął się do pastelów sposobem Eudlichera i t. p. które dobrze robi. Teatr tutejszy zupełnie jest opuszczony, bądź dla zimna, bądź dla braku gości, którzy tu zwykle dawniéj zapusty odbywali. Oprócz tego Warszawa co rok zabiera nam kogoś z towarzystwa aktorów, i tak w upłynionym roku zebrała nam panią Niedzielskę wytrawną aktorkę i nie złą śpiewaczkę (*nieprawda*). Zabierze nam zapewne całą rodzinę Studzińskich, rodzinę od pra-pradziadów muzykalną.

Ze Strasburga. Dostawszy osobliwym trafem jeden exemplarz Ziewonii wydania Praskiego, który uszedł konfiskaty jaką rząd Austryjacki na to dzieło nałożył, mimo że przeszło dwókrotną cenzurę, umyśliłem, aczkolwiek bez pozwolenia pierwszego i właściwego onéj wydawcy, zrobić powtórne wydanie, a to w najczystszym celu, zachowania tylu pięknych utworów od zupełnéj

zatraty. Do dawniéjszych artykułów, dołączyłem kilka nowych, dostarczonych mi przez niektórych ziomków naszych oddających się piśmiennictwu. Oto jest krótka treść przedmiotów w tém dziełku zawartych: Ustęp, przez D. M. — Ogrody i poeci, przez L. S. — Wieszcza troistość, D. M. — Czy już wiosna? L. S. — Czarownica, J. D. B. — Niesłuchaj piosnek, L. S. — Esma, J. D. B. — Modlitwa do Boga S. G. — Twórcze chwile poety, S. G. — Prośba do burzy, S. G. — Kobieta, J. D. B. — Bołdy na Sokołowem w Polanicy, A. B. — Schadzka Artystów M. — Piotr Pszonka, S. G. — Wróżka Jazłowa, M. — Trąby w Dnieprze, L. S. — Pieśń o Henryku pobożnym, A. B. — Dwa poświęcenia się, L. S. — Uwaga nad Dramatem polskim, D. M. — Królewicz Arrakański w Galicyi, L. H. — Piśmiennictwo Sławian, A. B. — Konanie kozaka, L. S. — Pożegnanie, A. — Żegluga, L. S. — Do Renu, L. S. —

Wydawca W. LIPOWSKI.

W DRUKARNI BOURGOGNE ET MARTINET, RUE JACOB, 30.